

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

Sarajevo, 23.01.2018. godine
Broj: 33/18

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
N/r Svih delegata/zastupnika u Predstavničkom domu i Domu naroda

Predmet: Komentar Udruženja na Prijedlog Zakona o šumama Federacije Bosne i Hercegovine i zaključci Skupštine Udruženja

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo komentar Udruženja na Prijedlog Zakona o šumama Federacije Bosne i Hercegovine i zaključke Skupštine Udruženja na aktuelnu problematiku u sektoru šumarstva FBiH.

S poštovanjem,

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilježeno:	23-01-2018		
Čl. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	02	1264	16

Predsjednik Skupštine
Udruženja inženjera i tehničara šumarstva
Federacije Bosne i Hercegovine
Refik Hodžić, dipl.ing.sum.

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

Sarajevo, 23.01.2018. godine
Broj: 27/18

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
N/r Svih delegata/zastupnika u Predstavničkom domu i Domu naroda

Predmet: Komentar Udruženja na Prijedlog Zakona o šumama FBiH

PRIJEDLOG ZAKONA O ŠUMAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE JE U FUNKCIJI DESTRUKCIJE ŠUMSKOG EKOSISTEMA

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je usvojila Prijedlog Zakona o šumama FBiH (u daljem tekstu Prijedlog ZOŠ-a FBiH) na 110. sjednici, održanoj 07.07.2017. godine poslije sprovedene javne rasprave na utvrđeni Nacrt Zakona o šumama Federacije Bosne i Hercegovine. Na sljedećoj sjednici 111. Vlada FBiH je usvojila Opći dio Programa razvoja šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine. Oba ova gore navedena dokumenta u formi prijedloga Vlada FBiH je prosljedila u skladu sa procedurom Parlamentarnoj skupštini oba doma Federacije Bosne i Hercegovine na usvajanje. Promjene sadržaja u oba gore navedena dokumenta moguće je samo u Skupštinskoj raspravi putem poslanika podnošenjem amandmana na pojedine članove Prijedloga ZOŠ-a FBiH.

Navedeni komentar na tekst Prijedloga ZOŠ-a FBiH odnosi se samo na stručna rješenja iz dijela gospodarenja šumama koja se tiču šumarske struke i nauke uslova za opstanak i unapređenje stanja šuma i nesmetano funkcionisanje šumarstva kao samoodržive privredne grane. To je u suštini i svrha donošenja Zakona, mada je i model organizacije šumarstva itekako povezan sa stvaranjem optimalnih uslova za razvoj sektora i unapređenje stanja šuma, uslovima i kapacitetima za osiguravanje potrajnog gospodarenja šumama.

Ponudeno rješenje upravljanja, korištenja i nadzora u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH nisu prihvatljiva za šumu sa stanovišta održivog gospodarenja šumama, **jer se šuma postavila kao plijen iz koje treba izvući što više novca, a ne kao obnovljivi prirodni resurs sa ogromnim značajem za društvo u cjelini**, sa datim sigurnim i jasnim rješenjima kako očuvati i unaprijediti postojeće stanje šuma FBiH i obezbijediti potrajnost u gospodarenju. Eventualnim usvajanjem ponudnog Prijedloga ZOŠ-a FBiH došlo bi do destrukcije šumskog ekosistema, a ne do njegovog očuvanja i unapređenja, a što će se argumentovano obrazložiti u nastavku ovoga komentara. Ovo je suštinska ocjena kvalitete Prijedloga ZOŠ-a FBiH.

Ponudena rješenja koncepta gospodarenja sa šumama u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH se drastično razlikuju od Nacrta ZOŠ-a FBiH, iako se te promjene nisu iznosile od strane učesnika javne rasprave na ponudeni Nacrt ZOŠ-a FBiH, što je u suprotnosti sa pravilima donošenja takve vrste dokumenta, a što upućuje da

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

ovakav Prijedlog ZOŠ-a FBiH nije legalan, jer bi komentari od aktera javne rasprave bili drugačiji, odnosno akteri – interesne skupine su prevareni od strane predlagača.

Za svaku oblast pa i za šumarstvo u FBiH trebalo bi da postoje odgovarajući temeljni dokumenti iz kojih će se crpiti smjernice za izradu odgovarajućih politika – propisa kojim se reguliše ta oblast.

Oblast šumarstva u FBiH čeka već punih osam godina (od 2009. godine) nema ZOŠ-a FBiH i nema temeljnog dokumenta Programa razvoja šumarstva FBiH, kao i podataka o II Inventuri šuma. Program razvoja šumarstva FBiH se sastoji od Općeg i Izvedbenog dijela, koji su urađeni od 2009 do 2013. godine. Opći dio usvaja Parlament FBiH, a Izvedbeni dio Vlada FBiH. Na navedene dokumente sprovedena je javna rasprava u formi Nacrta tako da ovi dokumenti se kisele od 2013. godine do danas u formi Prijedloga. Kišeljjenje Izvedbenog dijela Programa razvoja šumarstva FBiH je za posljedicu proizvelo zastarjevanje 22 izrađene Studije za koje je potrebno uraditi reviziju, jer su na međunarodnoj šumarskoj sceni prisutne novine - standardi Evropske komisije za šumarstvo, a koje bi trebale da budu prisutne u Izvedbenom dijelu Programa razvoja šumarstva FBiH.

Ovaj tekst o Programu razvoja šumarstva FBiH je prikazan iz razloga što bi smjernice ovog dokumenta trebale da budu utkane kao propis u ZOŠ FBiH, a one na žalost suštinski nisu, iako se kroz tekst Prijedloga ZOŠ-a FBiH naglašava da je Prijedlog usaglašen što će se kroz tekst komentara navesti da nije na više primjera.

Ponuđeni Prijedlog ZOŠ-a FBiH bi trebao da bude „moderan“ Zakon (ali nije) ako je usaglašen sa EU normama – standardima koji se odnose na održivo gospodarenje sa šumama, biodiverzitet, skladištenje CO₂, klimatske promjene, šume visoke zaštitne vrijednosti, ali na žalost suštinski nije, pa se neki od ovih navedenih pojmova ne spominju nikako u poglavlju Opće odredbe Prijedloga ZOŠ-a FBiH!

Jedno od osnovnih pitanja koje treba da tretira Zakon je pitanje uređenja vlasništva šuma i šumskog zemljišta u zemljišnjim knjigama jer to pitanje nije ni pokušano da se riješi, jer u Zemljišno-knjižnom izvadku i Katastarskom izvatku rijetko će se naći stvarni zakonski titular, a to je Država Bosna i Hercegovina.

U navedenim zemljišnim izvadcima o vlasniku i korisniku stoje dosadašnji korisnici šuma koji su gospodarili sa šumama što je pogrešno i što je za posljedicu imalo nezakonit transfer šuma i šumskog zemljišta po pitanju vlasništva. Ovo pitanje treba da se rješava u skladu sa zakonom preko Federalne uprave za geodetske poslove, Federalnog pravobranilaštva i Federalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo u saradnji sa Vijećem ministara BiH.

Niti jedan danas aktuelni problem gazdovanja šumama nije adekvatno razmotren niti riješen novim Prijedlogom niti nudi rješenje mogućih štetnih pojava. Ne postoje izgledi prema Prijedlogu, niti jasne ideje o unapređenju stanja šuma, povećanju proizvodnosti, konverziji izdanačkih šuma, pošumljavanju goleti, jer se u članu 17. Prijedloga ZOŠ-a FBiH propisuje obaveza korisnika šuma da izvrši pošumljavanje u minimalnom obimu, ne precizirajući kriterij za minimalni obim. Nigdje u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH se ne spominje proširena reprodukcija šuma odnosno obavezno finansiranje pošumljavanja goleti (oko 100.000 ha) i prevođenja izdanačkih šuma u viši uzgojni oblik (oko 350.000,00 ha). Takvih površina u državnom vlasništvu, u FBiH ima oko 450.000,0 ha. Koji je to

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo

ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

vremenski period da se stanje navedenih površina unaprijedi, i koji je ti raspoloživi fond sredstava? Odgovor na ovo značajno pitanje predlagač ne nudi u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH!

Planiranje nije stručno riješeno i nije u skladu sa dosadašnjim dostignućima šumarske nauke i prakse, i preporukama u pogledu realnosti planova gazdovanja. Mnoge predložene mjere su praktično neprovođive, i mogu, insistiranjem na njihovom provođenju stvoriti velike probleme u normalnom izvršavanju poslova u šumarstvu.

Problem potrebe hitne intervencije u slučajevima nametnutih velikih obima sanitarnih sječa, požara, sanacije, ubrzavanja procedura odobravanja sječa u takvim situacijama nije savladan tj. ne nudi predlagač rješenja kako se treba hitno djelovati od strane korisnika, upravitelja i nadzora u slučajevima elementarne nepogode, odnosno kada je biološka ravnoteža poremećena. Nije stručno rješenje koje nudi predlagač u vanrednim situacijama, revizija ŠPO, insistiranje na izvršenju samo prosječne godišnje količine plana/etata sječa u takvim situacijama pa i u situacijama poremećaja plasmana šumskih drvnih sortimenata. Ovaj dio Nacrta je Nestručno obrađen.

Iz ovih primjera se vidi da je ovo predloženo rješenje nemoguća misija u izvršenju prosječnih godišnjih obaveza ŠPO, jer se može desiti godina u izvršenju ŠPO kada će se posjeći dva godišnja plana ili se može desiti kada na tržištu neki od proizvoda drveta (crni bor, bukva...) nemaju mogućnost plasmana a zakonodavac je propisao strogo izvršavanje prosječne godišnje veličine etata. Odnosno obavezno izvršavanje naredne godine svega nerealizovanog u prethodnoj.

Ovaj komentar se zaključuje iz ponuđenih rješenja iz člana 10. (stav 4 i 5) i 13. Prijedloga ZOŠ-a FBiH. Loš kvalitet izrade šumskogospodarskih osnova, (čast izuzecima) radi nepostojanja kvalitetnog rješenja nadzora (član 11. Prijedloga) nad izradom šumskogospodarskih osnova i dosta propusta prilikom davanja ocjene o kvalitetu osnove, prilikom odobravanja jer predlagač ne nudi rješenje ko može biti (kriterij) u komisiji da može ocjenjivati u Nacrtu sadržaj ŠPO ili ko može raditi (kriterij) Elaborat za formiranje i reviziju ŠPP (član 9. Prijedloga)! Ovakvim pristupom predlagača imat ćemo loše planove gospodarenja i kao za posljedicu loše stanje šuma.

Kao dokaz nestručnosti Nacrta napisano je u članu 11., stav 1., gdje se propisuju minimalni kriterija za pravna lica koja mogu izrađivati ŠGO, odnosno sastav stručnih lica. Ovim prijedlogom, je praktično onemogućen rad dosadašnjih planskih institucija (pravnih lica) koja su se bavila ovim poslom.

Naime u F BiH ne postoje stručnjaci za, istovremeno oblast uređivanja i otvaranja šuma, istovremeno za oblast uzgoja i zaštite šuma. To znači da bi privredno društvo trebalo imati najmanje takvih 6 a ne 4 stalno zaposlena stručnjaka. Ovo je nepotrebno komplikovanje uslova i nikako nije u skladu sa predloženim u studiji održivog gospodarenja šumama iz Šumarskog programa federacije BiH.

Stav 3. istog člana propisuje nerealne rokove dostavljanja nacrta nove ŠGO za naredni uređajni period 120 dana prije isteka važenja stare. Pošto se inventura šuma i obrada podataka mora izvršiti u posljednjoj godini uređajnog perioda, (to ostavlja vrlo malo vremena) za izvršenje ovog najobimnijeg i najznačajnijeg posla u izradi ŠGO, a što za rezultat ima loš kvalitet.

U članu 11., stav 3., nameće obaveza izvođaču radova na izradi ŠGO, odnosno Federalnoj upravi da se obezbijedi i prethodna saglasnost od sektora kantonalnog ministarstva i organa nadležnog za vode (rok za

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

pribavljane istih je 30 dana. To praktično znači da novu ŠGO treba izraditi 150 dana prije isteka važnosti stare ŠG osnove, odnosno do 01. Septembra.

Nije definisano do kada Federalna uprava treba da raspiše javni poziv i odabere izvođača radova, a nema niti sankcija za iste ako to ne učine.

Nekada je bilo predviđeno da se ovi poslovi rade u toku 28 mjeseci. U 3 kalendarske godine.

1 godina - pripremne radnje – klasifikacija šuma i obilježavanje granica,

2 godina inventura šuma, obrada podataka i izrada nacrtu ŠGO,

3 godina (prvih 6 mj.) razmatranje i usvajanje ŠGO.

Sa gospodarenjem se počinjalo u novom uređajnom periodu sa prvim Godišnjim planom. Svi nedostaci (ako ih je i bilo) u provom planu bi se ispravili u narednih 9 godina uređajnog perioda.

Član 11., stav 13. , predviđa „Reviziju Osnove“ u slučaju odstupanja radi elementarnih nepogoda i bitno izmijenjenih gospodarskih uslova.

Ova odredba bi trebala biti u članu 10, ali sa jasno razrađenim uslovima. Naime najčešće nije potrebna revizija ŠGO, jer bi se mnogi problemi mogli riješiti korigovanjem narednih godišnjih planova. Ovo nameće nepotrebno velike troškove za stalne revizije i ponovni postupak usvajanja revidirane ŠGO.

Predlagač se bavio detaljisanjem i izmjenama dijelova Zakona u ovom dijelu i učinio ga lošijim rješenjem od dosadašnjih, a nije se bavio rješavanjem najvažnijih problema sektora šumarstva koji su proistekli iz dosadašnjih loših Zakonskih rješenja.

Član 20. Predloga propisuje polaganje stručnog šumarskog ispita pred komisijom koju imenuje federalni ministar. Ovakva norma, definitivno na ovakav način ne rješava adekvatno status i vrednovanje stručnih lica u šumarstvu u radu i rukovođenju u poslovima što za posljedicu imamo neke negativne uticaje na šumu.

Program razvoja šumarstva Opšti i Izvedbeni dio propisuju LICENCIRANJE šumarskih kadrova po oblastima šumarstva, što predlagač nije uvrstio u Predlog! Sve oblasti u BiH, ekonomska, pravna, medicinska i druge imaju osnovanu KOMORU koja je nadležna za licenciranje. Susjedne zemlje, Srbija, Hrvatska u svojim zakonima u šumama imaju Komore koje rade licenciranje i druga pitanja iz statusa struke. Zašto se nameće nešto retrogradno u šumarskoj struci i zašto se ne primjenjuju ponuđena rješenja iz Studije obrazovanje (sistem cjeloživotnog učenja) kako se deklarativno izjašnjavaju (predlagač) da žele Zakon o šumama usklađen sa EU normama!?

Zaštitne šume (a treba zaštićene šume) i šume posebne namjene nisu adekvatno obrađene sa EU normama, odnosno preporukama iz Studije. Šume visoke zaštitne vrijednosti (ŠVZV) nisu obrađene u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH a trebalo je, jer u FBiH ima oko 60 % certificiranih šuma u kojima je izdvojena određena površina šuma u ŠVZV-i, jer je to obavezan proces u realizaciji metodologije certificiranja šuma na certificiranim ŠPP/ŠGP. Izrađene ŠPO/ŠGO u svom sadržaju imaju poglavlje o ŠVZ-i koje u svom sadržaju imaju propisano odgovarajuće gospodarenje. Za takve šume treba propisati zakonom određene mjere i aktivnosti u postupku izdvajanja, propisivanja mjera gospodarenja, monitoringa, evidentiranja u federalnom registru.

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

Korisnik šuma, u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH je izostavljen u postupku izdvajanja, planiranja mjera gospodarenja za šume sa posebnim režimom gospodarenja što je pogrešno iz razloga što korisnik šuma ima najtačniju evidenciju o stanju tih šuma.

U Prijedlogu ZOŠ-a FBiH u članu 28. stav (7) poslove neposredne zaštite i čuvanja šuma sa šumama sa posebnim režimom gospodarenja obavlja upravitelj putem nadzorničke službe (nisu lugari, nego nadzornici). U obavljanju poslova neposredne zaštite i čuvanja šuma, upravitelj zaštićenog područja ima ovlasti propisane u članu 27. i 67.!!!!?? (član 27. promet drvnih i nedrvnih proizvoda, a član 67. neposredna zaštita i čuvanje šuma)

Iz ovog primjera se vidi da je zaštićeno područje (šume sa posebnim režimom gospodarenja) zaklon, a šuma plijen iz kojeg treba izvući što više novca za druge namjene i vidi se da je dosadašnji pristup izdvajanja određenih državnih šuma u druge namjene bio pogrešan, jer se to vidi iz ovog citiranog člana 28., da su određena izdvojena područja zapala u finansijske probleme, pa treba naći izvor finansiranja jer je budžetski novac nedovoljan, a kada su ista izdvajana i proglašavana bila su samoodrživa što su elaborati prikazivali radi javnosti.

Uvođenjem upravitelja u čuvanje i korištenje šuma sa šumama posebnog režima gospodarenja sa nejasnim obavezama u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH koje propisuje struka i nauka iz oblasti šumarstva imat će za posljedicu gubljenje izdvojenih vrijednosti zbog čega je područje šume izdvojeno, jer će se Upravitelji tih područja baviti komercijalom-prodajom, a to je stvaranje paralerizama u korištenju sa šumama, jer je Upravitelju data mogućnost da sječe i stavlja drvo u promet što je suprotno registriranoj djelatnosti upravitelja zaštićenih površina i površina posebne namjene, odnosno stvara mogućnost formiranja novih preduzeća šumarstva sa nejasnim zakonskim obavezama. Eventualnom realizacijom člana 28. neka od preduzeća šumarstva-korisnika šuma će doživjeti propast. Najviše bi izgubila šuma koja bi išla u pravcu destrukcije.

Ponudeni Prijedlog ZOŠ-a FBiH je loš sa stanovišta samoodrživosti šumarstva jer ne obezbjeđuje potrebna finansijska sredstva za realizaciju potrajnosti gospodarenja sa šumama. Ova navedena konstatacija se pravda sledećim propisanim nametima na šumu u Prijedlogu ZOŠ-a FBiH; član 69. propisuje naknadu od 10 % bez utemeljenja koju korisnik šuma treba da plaća, član 11. tačka (9) naknada od 1,5% za izradu ŠPO/ŠGO koju treba da plaća korisnik šuma, a u Nacrtu ZOŠ-a FBiH je bilo da korisnik naručuje i plaća izradu za što su sva preduzeća bila za takvu opciju jer kroz ovaj navedeni procenat korisnik će duplo više dati novca po ŠPO/ŠGO nego kad je korisnik direktno naručuje i plaća. Član 11. tačka (10) naknada od 0,1% za nadzor ŠPO/ŠGO, član 70. naknade za općekorisne funkcije šuma plaćaju i korisnici šuma a ranije u ZOŠ-a nije bilo da korisnik plaća naknadu za općekorisne funkcije šuma, član 99. institut za šumarstvo će se finansirati od prikupljenih sredstava namjenskih sredstava, član 72. propisuje da se čuvarska služba „može“ finansirati iz namjenskih sredstava što upućuje da kantoni nisu obavezni da iste finansiraju.

Ovo je paradoks jer predlagač na vodi računa o obavezama vlasnika – države za svoju imovinu a propisuje da se finansiraju zaposlenici (gubi se principijelnost) koji će biti primljeni u institut za šumarstvo kada bude osnovan i kada će preuzeti većinu propisanih obaveza Federalne uprave za šumarstvo!

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

Član 69. propisuje naknadu od 10%, je nestručno riješeno pitanje naknade koju korisnik šuma treba da plaća od 10% na proizvoljan-linearan način, time gurnuvši ruku duboko u srce šume ne vodeći računa za opstanak šume za buduće generacije. Ovakvim pristupom prekršeni, su svi principi potrajnosti gospodarenja šumama koje šumarska nuka i praksa propisuje. Ovakvim pristupom, šume u FBiH će izgubiti na kvaliteti u uzgojnom i tehničkom pogledu i idu sigurnim putem u destrukciju.

Čuvanje šuma, posebno u privatnom vlasništvu nije dobro riješeno jer ne rješava veliki broj bespravnih sječa što se vidi iz zadnjeg izvještaja o gospodarenju šumama u FBiH, a time ne omogućava efektivno sprečavanje krčenja privatnih šuma (samo kontrolom prometa na cestama).

Prebacivanjem obaveze čuvanja šuma na Korisnika, privatne šume su potpuno ostale bez nadzora u vršenju sječa i brzog reagovanja.

U BiH, sa velikim brojem raseljenih lica, velike površine privatnih šuma su potpuno nezaštićene. Svjedoci smo da se najveće zloupotrebe i krađe dešavaju upravo u privatnim šumama bez nadzora.

Ovim se Predlogom Zakona samo (nepravедno) nameću obaveze privatnim vlasnicima šuma čime se ograničavaju u ostvarivanju njihovih vlasničkih prava, dok se zauzvrat ne daje nikakva stimulaciona mjera koja bi omogućila kvalitetnije gazdovanje privatnim šumama i spriječila krčenje koje je vrlo izraženo danas i od strane samih vlasnika.

Nameću se velike finansijske obaveze privatnom vlasniku šuma, kroz proceduru odobravanja sječe, i kada želi posjeći samo nekoliko stabala, takve da privatne vlasnike stimulišu na nelegalnu sječu.

Umjesto toga, radi velikog opšte društvenog značaja postojanja šume privatne vlasnike bi trebalo pozitivnim odredbama stimulirati na kvalitetno gospodarenje šumama.

Ukoliko predlagač plegira da Zakon treba biti moderan, treba pogledati rješenje gospodarenja privatnim šumama u zapadnoevropskim zemljama.

Čuvanje šuma – lugari nisu adekvatno riješeni sa stanovišta zaštite i sigurnosti prilikom obavljanja lugarskog posla (slučaj pogibije dva lugara u D.Vakufu).

Član 24. je vrlo neodređen, a ustvari bi trebao da bude veoma jasan i predvidiv. Monitoring servis zdravstvenog stanja šuma i za protiv- požarnu zaštitu, Pravilnik o Integralnoj zaštiti, itd.

U članu 25. su pomješane i preventivne i represivne mjere zaštite.

Član 35. zaštita šuma od požara i 38. zdravstveno stanje šuma nisu definisani u skladu sa preporukama Studije o integralnoj zaštiti šuma (nedostaje Monitoring servis za protiv-požarnu zaštitu, Pravilnik o Integralnoj zaštiti, Pravilnik o procjeni štete na opožarenim površinama i dr., na ovom mjestu ili bolje u Članu 24.).

Član 34. propisuje da se radi Procjena uticaja na okoliš za podizanje monokultura na površini većoj od pet hektara, pa i goletima je besmislena jer je podizanje bilo kakve šume samo pozitivno za okoliš, pa i monokultura. Naravno ovo proističe iz Zakona o okolišu, ali taj treba mijenjati, a ne prilagođavati se lošim odredbama postojećih Zakona. Ovim se samo bespotrebno uvećavaju troškovi gospodarenja šumama.

Članom 50. propisuje se promet šuma i šumskog zemljišta što je suprotno preporuci Programa razvoja šumarstva FBiH. Iz ovoga se vidi da se predlagač nije pridržavao Programa razvoja šumarstva FBiH jer se predlagač samo deklarativno izjašnjava, a suštinski ne!

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

Član 53. stav (9) propisuje da se prodaja ŠDS vrši po tržišnim cijenama i transparentan način. Ovaj stav je suprotan stavu (14) istog člana jer korisnik mora tražiti saglasnost Kantonalnog ministarstva. Traženje saglasnosti na cjenovnik spada u politički uticaj i ne može biti transparentno jer je nešto pod kontrolom. Nadzorni odbor korisnika šuma imenuje Vlada kantona, a Nadzorni odbor donosi cjenovnik, tako da nema potrebe komplikovati kako je predloženo u Predlogu ZOŠ-a FBiH.

Član 67. stav (2) propisuje da korisnik šuma je dužan da nadoknadi štetu koja je nastala nezakonitom sječom ukoliko je počinitelj bespravne radnje nepoznat ili ukoliko šteta nije evidentirana. Ova propisana norma nije primjerena i adekvatna s obzirom na uslove koje vladaju u šumarstvu i nije proporcionalna u rješenjima sa drugim oblastima, tako npr. policija bi trebala da odogavara i plati štetu za uništenu ili ukradenu imovinu ako se ne otkrije počinioc ili ako je neko obio državnu banku i pokrao novac, rukovodstvo banke treba da namiri ukradeni novac sa štetom! Paradoksalno! Kako da lugar koji čuva u prosjeku 1.000,00 ha šume (u naseljenom mjestu) koliko iznosi lugarski rejon, da na otvorenom prostoru očuva tu površinu od bespravne sječe!? Nemoguća misija, još kad predlagač ne nudi adekvatna zakonska rješenja kod zaštite i čuvanja šuma, kao na primjer u članu 100. gdje propisuje broj zaposleni radnika po ŠPP/ŠGP u odnosu na sječivi etat. Predlagač mora biti senzibilan u poznavanju materije i uslova u čuvanju šuma od bespravne sječe i spram toga propisivati odgovarajuća rješenja pa tek onda kad je obezbjedio uslove postaviti takvu normu o namirenju štete. Opet se navodi primjer pogibije dvojice lugara kod D. Vakufa o ne postojanju adekvatnih propisa iz čuvanja šuma i sigurnosti uposlenika.

Predlagač u članu 71. stav (1) pod „d“ i „j“ naveo je šta se može finansirati iz prikupljenih namjenskih sredstava a odnosi se na biološku reprodukciju i puteve da se iste mogu finansirati u „obimu većem od onog koji je predviđen u ŠPO/ŠGO“. Koji je to „veći obim“, što ga određuje? Ovaj član i stav su suprotni članu 10. istog Predloga ZOŠ-a FBiH. Planirani radovi za uređajni period moraju biti svi sadržani u ŠPO/ŠGO pa i radovi koje predlagač označava „obimu većem od onog koji je predviđen u ŠPO/ŠGO“, a svi izvori finansiranja moraju biti poznati unaprijed.

Kaznene odredbe su proizvoljne i nisu u skladu sa krivičnim i prekršajnim Zakonima ne uzimajući stvarne i objektivne činjenice koje se mogu desiti kod poremećaja biološke ravnoteže a kod realizacije ŠPO/ŠGO i Godišnjih planova realizacije (Član 83. stav (1) pod a), te član 84 stav (1) pod a), gdje se može desiti po Prijedlogu ZOŠ-a FBiH da korisnici šuma-preduzeća i odgovorna lica odgovarati i biti sankcionisani ne svojom krivicom! Institucije svih nivoa koje učestvuju u postupku upravljanja šumama po ovom Prijedlogu imaju prava i obaveze ali nema predviđenih sankcija - kaznenih odredbi za ne izvršavanje propisanih obaveza. Dosadašnja praksa je pokazala više primjera ne izvršavanja obaveza (npr. izrada Programa utroška namjenskih sredstava...) po Zakonu o šumama što se negativno odrazilo na stanje u šumskom ekosistemu.

Član 97. stav (1) je nemoguće realizirati i paradoksalan je, a predlagač propisuje da korisnik šuma mora u roku od tri mjeseca bez javnog poziva primi u radni odnos čuvara šuma koji su zaposleni u Kantonalnim upravama za šumarstvo koji su radili na poslovima neposredne zaštite bez javnog poziva. Ovaj predloženi član je u suprotnosti za zakonima koji regulišu radno pravni status zaposlenika u državnoj službi.

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo

ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

Kada se analizira član 100. ovog prijedloga zajedno sa članom 97. onda se može zaključiti da predlagač nije uzimao u obzir trenutna stanja korisnika šuma, poslovanja a posebno broja zaposlenih kojih u FBiH ima oko 4.500 radnika. Eventalnim transferom lugara (član 97.) u preduzeća šumarstva taj broj bih išao na oko 5.000 Eventalnom implementacijom odredbi člana 100. taj bi broj spao na oko 2.500 radnika, što upućuje da bi korisnici šuma trebali da otpuste oko 2.500 radnika. Licemjerno je od strane predlagača da trpa radnike iz Kantonalnih uprava za šumarstvo u preduzeća šumarstva, a onda da uprave preduzeća-korisnika šuma daju otkaze.

Uz to preuzimanje lugara, znači i mnogo veće finansijske obaveze preduzećima šumarstva, dok se finansijske obaveze prema kantonu, federaciji i općinama uvećavaju.

Citira se stav iz Izvještaja o gospodarenju sa šumama za 2016. godinu Vlade FBiH (Federalnog ministarstva za PVŠ-a) „Ovo se odnosi i na ostvarene godišnje učinke po uposlenom na bazi sati rada, koji su značajno ispod realnih 800 do 1.000 m³/radniku. Ostvareni godišnji prihod po radniku je mali što za posljedicu ima otežano poslovanje, mala primanja uposlenih i umanjeno bioloških i infrastrukturnih investicija.“ Iz ovog citiranog stava se može vidjeti kako predlagač ZOŠ-a FBiH ne razumije stručno – naučni pristup uzgoju (obnovi), zaštiti, planiranju i realizaciji planova i obezbjeđenju izvora finansiranja za te planove. Preporučuje se da pročitate Izvještaj o gospodarenju sa šumama u FBiH za 2016. godinu pa ćete se bolje uvjeriti.

Važno je napomenuti ovdje da je prosječni godišnji etatat ostvareni u FBiH oko 2.500.000,00 m³. Kad se navedeni etat podjeli sa 1.000,00 m³ (član 100.), dobije se ukupan broj radnika u šumarstvu u FBiH, što upućuje da korisnici šuma-preduzeća treba da otpuste oko 2.500 radnika, kako je to predloženo u članu 100.

Iz gore navedenih komentara na predložena rješenja Prijedloga ZOŠ-a, može se zaključiti da ovaj Prijedlog je u funkciji destrukcije šuma u FBiH, a nikako u funkciji očuvanja i unapređenja stanja šuma u FBiH.

Prijedlog ZOŠ-a FBiH treba da se povuče iz Parlamentarne procedure i isti vrati predlagaču (Vladi FBiH) na doradu-popravku spornih članova koji su u suprotnosti sa normama iz nauke, prakse iz oblasti šumarstva u BiH i EU.

Da se u popravci Nacrta – Prijedloga ZOŠ-a uključi struka, sve interesne skupine u prvom redu Šumarski fakultet, Udruženje inženjera i tehničara šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine, Hrvatsko šumarsko društvo BiH i drugi, kako bi se uspostavile norme koje zadovoljavaju principe održivog gospodarenja, kako bi se uspostavila potrajnost gospodarenja šumama u FBiH.

S poštovanjem,

Udruženje inženjera i tehničara šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

UDRUŽENJE INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ŠUMARSKO UDRUŽENJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE – UŠIT FBiH
FORESTRY ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Žiro račun: 1011010000430716 - Privredna banka Sarajevo
ID: 4200201050000; P.B.: 01078773

Sarajevo, 16.01.2018. godine
Broj: 13/18

U skladu sa članom 34. Satuta, Skupština Udruženja inženjera i tehničara šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine (UŠIT FBiH) održane 13.12.2017.godine u Sarajevu, nakon razmatranja Prijedloga Zakona o šumama Federacije Bosne i Hercegovine, donijela je sljedeće

ZAKLJUČKE

I

UŠIT FBiH, izražava svoju zabrinutost zbog:

1. Ne postojanja Zakona o šumama FBiH od 2009. godine,
2. Ne usvojenog Programa razvoja šumarstva FBiH,
3. Ne usvojenih rezultata Druge inventure šuma na velikim površinama Bosne i Hercegovine, implementirane u periodu 2006. - 2009. godine i
4. Trenutnog lošeg stanja u oblasti šumarstva u FBiH.

II

UŠIT FBiH, traži od Vlade FBiH, Parlamentarne Skupštine oba doma Parlamenta FBiH, da pristupe ozbiljno u donošenju Zakona o šumama FBiH, poštujući Zakon o radu, prava radnika, norme iz oblasti šumarstva bez drugih normi, koje bi bile na štetu šumskog ekosistema.

III

UŠIT FBiH, traži da se Prijedlog Zakona o šumama FBiH povuče iz Parlamentarne procedure i isti vrati predlagaču (Vladi FBiH) na doradu, popravku spornih članova koji su u suprotnosti sa normama iz nauke, prakse iz oblasti šumarstva u BiH i EU.

IV

UŠIT FBiH traži da se u doradu Prijedloga Zakona o šumama FBiH uključi struka, sve interesne skupine, u prvom redu Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Udruženje inženjera i tehničara šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine, Hrvatsko šumarsko društvo BiH, Samostalni sindikat šumarstva drvoprerade i papira Bosne i Hercegovine i drugi, kako bi se uspostavile norme koje zadovoljavaju principe održivog gospodarenja i kako bi se uspostavila potrajnost gospodarenja šumama.

V

Zadužuje se Upravni odbor UŠIT FBiH da navedene zaključke i obrazloženje zaključaka dostave na sljedeće adrese: Vlada FBiH, Parlament FBiH – Predstavnički dom, Parlament FBiH – Dom naroda,